

Jenom jezuité?

Jezuité vstoupili do dějin, protože jako misionáři vstoupili hluboko do světa – až do kultur a mentalit lidí. Jeden z nich, Matteo Ricci, má letos výročí. Jako první nečínan vstoupil roku 1601 do „zakázaného města“ Pekingů a je tam dodnes, tedy jeho hrob:

11. května 1610 zde zemřel. Italský politik G. Andreotti tu jednou slyšel od průvodce slova: „Jsme před hrobem jediného cizince, který nám pomohl pochopit náš národ.“

Jezuité o své činnosti dokázali v tehdejších médiích dát vědět. Dopisy misionářů byly přepisovány a rozesílány do všech koutů světa.

Časy se změnily. Dnes je nejznámějším misionářem muž, dříve pouze posílající na misie a sám téměř přibitý na Petrově stolci – papež. Kdysi se misionáři museli prodírat pralesy, dnes před každou zahraniční cestou papeže vyrostou mediální houštiny kritiků, výstrah či hrozeb, jimiž se tento posel evangelia musí prodírat. Ale se stejnou pravidelností žasneme nad výsledky vděčnosti a povzbuzení těchto vpravdě misijních cest. Naposledy v Anglii, v dubnu na Maltě, před rokem v České republice.

Josef Cuneo

Víra v hebrejské Bibli

Víra v Krista, jak ji vyznává Nový zákon, odlišuje křesťany od židů. Starý zákon je naopak tou částí Bible, která vyjadřuje naši společnou víru v jednoho Boha. I tato společná víra však má mnoho podob.

Na počátku hebrejské Bible, v první a druhé kapitole knihy Genesis, se líčí Boží dílo stvoření. Bůh, který je zde pojmán jako existující zcela samozřejmě, povolává k existenci též člověka – Adama a Evu. Podle mnoha starověkých a středověkých židovských filozofů byli Adam a Eva zpočátku jednotou. Dvěma samostatnými jedinci se stali až „operací“, při které „Hospodin Bůh utvořil z žebra, které vzal z člověka, ženu“ (Genesis 2,22).

Tak například Filón z Alexandrie, který žil v prvním křesťanském století, byl toho přesvědčení, že „původní“ neboli „nebeský člověk (*ouranthos anthropos*) se zrodil k podobě Boha, zrodil se z hrstky hlíny“. V knize Genesis ovšem můžeme číst, že „Bůh stvořil člověka jako muže a ženu“ (Genesis 1,27c). Jeden z nejstarších midrašů (židovský způsob alegorického výkladu Bible) místo slov „muže a ženu“ používá slovního obratu „muženu“ – tedy naráží na to, že původní člověk byl oboupohlavní. Teprve odnětím žebra z Adamova těla byla tato prapůvodní jednota zru-

šena a byl umožněn samostatný život Adama a Evy, neboli muže a ženy.

V tomto počátečním příběhu nebyla přítomna víra taková, jak ji chápe třeba novozákonní řecké slovo *pistis*, ale bezprostřední vědomí o Boží přítomnosti. Víra, jak ji definuje svatý Tomáš, v podobě „aktu rozumu, který dosáhl božské pravdy vlivem vůle, která byla osvícena Bohem milostí“, je vírou středověkého katolicizmu, ale tento druh víry je odlišný nejenom od pojetí Luthera a reformátorů, kteří se snažili víru definovat více biblicky, je také odlišný od víry v hebrejské Bibli.

Svatý Tomáš víru definoval velmi přesně, ale učinil tak spíše aristotelско-scholastickou metodou než skrze Písmo. V prvních kapitolách knihy Genesis tomistická víra přítomná není, Adam a Eva prostě chodí a mluví s Bohem. Mají jediný příkaz – nejít ze stromu poznání dobra a zla, což se v biblicko-židovské tradici chápe jako vůbec první přikázání, které Bůh lidem dal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu

poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti (Genesis 2,16–17).“

V hebrejském originále jsou slova *mot temut*, která znamenají „propadneš smrti“. Rabín Chajim ben Atar mluví o tom, že „Bůh chce dát Adamovi vědět, že pokud by jedl z tohoto stromu, způsobil by nejenom vlastní smrt, ale i smrt všech, kteří z něho vzejdou v budoucnu. A to se také stalo, a výsledkem tohoto Adamova hříchu jsme my všichni smrtelní do dne, dokud nebude úplně smyto poskvrnění způsobené hadem a „Bůh odstraní smrt navždy ze země“ (Izajáš 25,8).“

Na samotném začátku knihy Genesis nekonečný Bůh tvoří vesmír. Ve druhé kapitole utváří Adama a z jeho žebra Evu, ve třetí kapitole Eva uvěří hadovi, kterého mnozí židovští komentátoři chápou jako satana. Tak například moment, kdy Bůh proklíná hada a říká mu: „polezeš po břiše, po všechny dny svého života“ (Genesis 3,14b), chápe středověký francouzský rabín David Kimchi následovně: „Had byl kdysi nejvyšší ze všech zvířat, byl velmi vysoký a chodil zpřímá, ale nyní byl ponížěn k tomu, aby se plazil jako červ po zemi.“

Každý v něco nebo v někoho věří, v případě třetí kapitoly knihy Genesis Eva uvěřila tomu, že bude „jako Bůh znát dobré i zlé“ (Genesis 3,5), a v tom je jádro problému. Na počát-

ku hebrejské Bible je tedy přítomná spíše nevíra než víra. Eva nevěřila Hospodinu, že On je pro ni a pro Adama nejvyšším dobrem, ale uvěřila hadovi. Tak zaměnila nekonečné dobro – Hospodina – za touhu „být jako Bůh“.

V biblické a rané rabínské literatuře se nesetkáme s pojmem víra v dogmatickém slova smyslu, i když Židé, zvláště ve středověku, vytvořili spoustu dogmat. Spíše se zde jedná o věrnost jak člověka vůči Bohu, tak Boha vůči člověku, například v žalmu: „Tvoje milosrdenství, Hospodine, sahá až k nebi, tvoje věrnost se dotýká mraků (Žalm 36,6).“ Víra, věrnost, věrohodnost a pravda vytváří v pojetí hebrejské bible jediný celek: „Toto je národ, který neposlouchá Hospodina, svého Boha, a nedá se napomenout. Ztratila se věrnost, je odřata od jejich úst (Jeremiáš 7,28).“

Ačkoliv je poslední výrok ze strany Hospodina tvrdou kritikou biblického Izraele, Pán se svého národa nevzdá, a to ani po ještě tvrdší kritice od proroka Ozeáš, který dostává od Boha příkaz oženit se s nevěstkou, aby znázornil, jak Izrael – snoubenka Hospodina – smilnil s pohanskými bohy. Přesto však i v této knize můžeme číst slova o Hospodinově věrnosti: „Zasnoubím si tě navěky, zasnoubím si tě spravedlností a právem, milosrdenstvím a slitováním (Ozeáš 2,21).“

Prorok Ozeáš velmi pravděpodobně žil v severním Izraeli asi v osmém století před našim letopočtem. Jeho proroctví je proroctvím zkázy a neštěstí, které se naplnilo odvečením Izraele do exilu, ale přesto i zde proniká paprsek Boží věrné lásky, jak o tom svědčí již výše zmíněný významný středověký komentátor hebrejské Bible David Kimchi: „Zasnoubím si tě – to je v protikladu k tomu, co říká o ženě nevěstce. Čtyřikrát se zde říká ‚zasnoubím si tě‘. Vzpomeň si na tři vyhnanství, ve kterých byl Izrael. Vyhnanství v Egyptě, v Babylonu a tento exil, ve kterém žijeme dnes. Ale pokaždé s Boží pomocí z tohoto exilu vyjdeme. V době babylonského exilu byl požehnaný Bůh tím, kdo si chtěl Izrael zasnoubit. První zasnuby ale byly, když je vyvedl z Egypta. Nebyli tam přece navěky, protože řekl: ‚zasnoubím si tě navěky‘. Druhé zasnuby byly, když je vyvedl z Babylonu, ale nebylo to se spravedlností a láskou, protože oni znesvěcovali šabaty, brali si za ženy pohanky, utiskovali své bratry a dělali si z nich otroky a otrokyně pro svá pole. Takže neměli spravedlnost, lásku a milosrdenství, a proto Hospodin řekl: ‚zasnoubím si tě spravedlností a právem‘... Hlavním tématem onoho ‚zasnoubím si tě spravedlností a právem‘ je to, že Bůh se nemění ani nezmění navěky. On je věrný, ano, je plný věrnosti, On je věrohodný.“

Židé mají mnohé příkazy a zákazy, které mají dodržovat, a tak si nežidé často myslí, že judaismus je zákonické náboženství. To je ale pouhé zdání, protože jeden z významných midrašů říká, že se všechna přikázání dají shrnout do jednoho: „Pozor na opovázlivce; není v něm duše přímá. Spravedlivý bude žít pro svou věrnost (Ozeáš 2,4).“

Zde vidíme, že na první pohled zákonické náboženství biblického Izraele spočívá na jediném – na životě ze spravedlnosti, víry a věrnosti. Jeden ze židovských vykladačů Písma z devatenáctého století, Malbim, k tomuto verši říká: „Ten, v kom není upřímná duše, brzy upadne. Tak se to děje mnoha panovníkům. Ti si totiž myslí, že jsou velikými vůdci, ale mnozí z nich upadnou a nemají už sílu k tomu, aby se probrali... Ale spravedliví, ve kterých je upřímná duše, neupadnou, poněvadž si nemyslí, že jsou vůdci své generace, budou žít pro svou věrnost a obstojí ve všech zkouškách, obstojí i v soudný den.“

Na těchto příkladech, zvláště na posledním citátu, můžeme nahlédnout, že víra – věrnost měla pro biblický i pobiblický Izrael centrální význam.

Josef Blaha SJ

Předávání, nebo podpora víry?

Víra v Boha je darem, který není samozřejmý. Nejenže se každý snaží o svou víru pečovat, ale navíc se o ni snažíme podělit s druhými. Říká se, že víru předáváme. Řehole jezuitského řádu mluví o obraně a šíření víry jako o smyslu jeho existence, novější dokumenty to interpretují jako podporu víry. Jak se čeští jezuité snaží tento smysl své existence naplnit, co dělají a nad čím přemýšlejí?

V naší společnosti každý křesťan prožívá, jak je víra v Boha, natož v Krista, nesamozřejmá. Nejen kvůli prostředí, které ho obklopuje a je nevěřící, ale často i uvnitř rodiny, kde nejbližší jeho víru buď nesdílejí, nebo se jí nedaří tzv. předat z generace na generaci. Nikoli řídce přicházejí rodiče za knězem s prosbou, jak pomoci jejich dítěti, které se v různém věku potýká s tím, ztotožnit se s vírou svých rodičů. Zdá se, že klasický prostředek předávání víry, totiž výuka náboženství, ztrácí účinnost.

Jeden seje, druhý sklízí

V českotěšínské farnosti, v níž jezuité působí, má katecheze dětí stále důležité místo. Náboženská výuka probíhá jednak na některých školách ve městě jako nepovinný volitelný předmět, jednak na faře, kam přicházejí děti na katechismus z těch

škol, kde se nehlásí dostatek dětí do hodin náboženství. Už tento rozdíl zahrnuje různé přístupy a možnosti. Kromě toho, že fara nabízí více prostředků, jak výuku oživit prostřednictvím map, filmů apod., není nezabíratelným faktem to, že na faře se na rozdíl od školy náboženství neznámkuje. Díky tomu může setkávání ve společenství na faře mnohem zřejměji dát dětem najevo, že katecheze je jen jeden z prostředků předávání nebo podpory víry. Pater Jan Adamík z těšínské farnosti k tomu říká: „Víra se nedá předávat jako poučky, ale je to něco, co se předává životím. (...) Informace jsou druhořadé, na prvním místě je atmosféra prostředí, ve kterém děti něco prožívají, zda cítí, že jsou přijímané a chápány.“

Jelikož je víra v Boha vztahem mezi ním a člověkem, je důležité, jaké

mezilidské vztahy dítě zažívá. To pak pomáhá nebo brání rozvoji jeho víry. Přes prožívání viditelných vztahů mezi lidmi je možné ovlivnit vrůstání do vědomého prožívání vztahů neviditelných – s Bohem. „Člověk, který žije z víry, žije vědomím Božích vztahů k nám a snaží se je předávat dál v každodenních vztazích mezi lidmi, v rodině, tam, kde žijeme,“ shrnuje Jan Adamík.

Rozvíjení vztahů ve farnosti, které podporují víru dětí, tak vedle výuky náboženství mají napomáhat další aktivity a možnosti. Dvakrát do týdne se konají mše svaté pro děti. Díky dvojjazyčnosti českotěšínské farnosti je nejprve ve středu mše polská, v pátek mše česká. Jednou měsíčně je věnována dětem také jedna ze mší nedělních. Další aktivity pro děti organizuje v rámci farnosti starší mládež mezi 18–22 lety spolu s katechetou. Zejména je to letní tzv. přífarní tábor, který trvá pět dní, od pondělka do pátku. Rodiče ráno děti přivedou na faru a večer si je odvedou domů. Kromě dvou dnů aktivit na faře se ve zbylých třech táborových dnech vydávají na výlety do okolí.

Dále existují dvě pěvecká tělesa, v nichž děti při dětských mších zpívají – polské Berušky (Biedronky) a čeští Broučci. Před postní dobou je dětský karneval, na svátek Nejsvětějšího Srdce Páně je farní den, v jehož rámci farníci připraví i program pro děti, dvakrát do roka duchovní

Otec Jan Adamik SJ během farního dne
(Foto archiv farnosti Český Těšín)

rekolekce pro děti v adventu a v postní době. Všechny tyto aktivity mají pomoci dětem prožívat plnohodnotné mezilidské vztahy, které budou jejich víru podporovat. Pater Adamík k tomu dodává: „To ale neznamená, že to jsou svatoušci. I když dělají chyby, hlavní je, že zároveň mohou spolu dělat mnoho dobrého.“

Že se takové pomáhající prostředí snad podařilo vytvořit, napovídá fakt, že se odrostlá mládež ráda zapojuje do přípravy aktivit pro děti, o kterých byla řeč výše, nebo že se starší ministranti starají o mladší. Úplně a bezprostředně si ověřit, že se podařilo víru dětí rozvinout, však

nejde. „Jak se říká, jeden kope, druhý sází, třetí sklízí,“ dodává Jan Adamík a připojuje, že ověřit si lze jen to, zda se podařilo vytvořit příznivé předpoklady.

Avšak ani dospělým, rodičům ani kněžím se ne vždy daří být těmi, kým mají být. Výchova dětí ve víře znova a znova klade dospělým před oči otázku, jaká je jejich víra a jak proměňuje jejich život a kvalitu jejich vztahů. Východiskem je pravdivost, vědomí vlastní omezenosti, vlastních slabin, s nimiž je třeba bojovat. Podle Jana Adamíka musí „dospělý umět se omluvit, přiznat svou chybu a nelhat o sobě. To je cesta ven.“

Osobně se rozhodnout pro víru

Druhou skupinou, pro kterou je otázka víry a jejího růstu živá, jsou vysokoškolští studenti. Podle jezuitů, kteří se jim věnují v Brně a Olomouci, se víra studentů musí posunout do stadia osobního postoje. „Víra se s věkem mění,“ říká otec Josef Stuchlý SJ. „Jiná je u čtyřletého dítěte, pro které Bůh prostě je, jiná je víra teenagera, který chodí do kostela, protože tam chodí jeho kamarádi. U dospělého vysokoškoláka by mělo dojít k individualizaci víry, kdy osobně převezme hodnoty skupiny, kvůli které věří. Odpovídá to stadiím rozvoje osobnosti, jak je známe z vývoje psychologie.“ Pokud k tomuto přechodu z jedné podoby víry do druhé dojde, získá člověk osobní ví-

ru do konce života. Pokud ne, zůstane-li jen u víry skupinové, pak se snadno stane, že se změnou prostředí, kde postrádá skupinu svých věřících přátel, víru ztratí.

Tento rozdíl mezi etapou víry dospívajících a vírou dospělých se odráží i v aktivitách, na něž se pastorec vysokoškoláků zaměřuje. Základním prostředkem je podle otce Josefa Stuchlého dát jim možnost, aby se stali dobrovolníky v rámci činností spojených s církví. Od ministrování a dalších starostí o liturgii přes práci v oblasti charity nebo školství až po koordinaci těchto projektů nabízených studentům, tedy působení v radě brněnského Vysokoškolského katolického hnutí. Při vši uvedené činnosti studenti přebírají odpovědnost za svou víru i za druhé a případný rozvoj jejich víry.

Typické je pro vysokoškoláky také hledání způsobů spirituality, které by pro růst jejich víry byly nosné. Tomuto hledání vychází vstříc rozmanité duchovní aktivity. Například v Olomouci jsou to noční bdění, pěší pouti na Svatý Hostýn nebo Svatý Kopeček. Každý semestr se mohou studenti zúčastnit jednodenní duchovní obnovy, kdy spolu s otcem Pavlem Bačem SJ odjedou na některou z far v okolí Olomouce. V době adventní a postní využívají také nabídky čtyřtýdenního kurzu individuálně doprovázené modlitby nad Písmem.

Charakteristické je pro vysokoškolské studenty též to, že o své víře přemýšlí. Styky s nevěřícími studenty na fakultách nebo na kolejích v mnohých z nich vyvolávají potřebu hlubší reflexe a hledání odpovědí na otázky, které dosud tzv. neřešili. Těto reflexi mohou napomoci setkání ve skupinkách, které v rámci akademické farnosti v Olomouci existují, ať už debatních, nebo meditačních. Také pravidelné besedy s hosty nabízejí možnost k zamyšlení.

Mezi studenty se samozřejmě objevují také ti, kdo víru v Boha a křesťanství teprve objevují. V Brně i Olomouci jim jsou věnovány kurzy přípravy ke křtu a k biřmování. Zejména v Brně v posledních letech počet zájemců roste a čítá několik desítek. S jejich přípravou jezuitům pomáhají sestry sv. Vincence. „Zejména u biřmovanců chci, aby se naučili opírat svou víru o tři věci,“ říká Josef Stuchlý SJ. „Nejprve to jsou vědomosti, které dostávají při setká-

Bohoslužba při jedné z nezvyklých duchovních výprav
(Foto archiv VKH Brno)

ních. Pak je to osobní modlitba – chci po nich, aby byli schopni se na začátku a na konci setkání každý pomodlit, a také, aby druhým představili nějakou duchovní knížku, kterou čtou. Třetí nohou je život ve společenství – zda někde čerpají.“

Nejnovějším projektem studentské pastorace v Brně je kurz Alfa. Je připravován tak, aby od příštího semestru mohl být nabízen těm, kdo nejsou věřící, do kostela nechodí, ale o křesťanství se zajímají.

Nabízí se otázka, ke komu se vlastně tento kurz obrací. „Nazývám je lidmi dobré vůle,“ říká k tomu pater Stuchlý. „Jde o lidi, kterým téma víry nevádí. Někteří jsou třeba už i ve fázi, že se o ni zajímají.“ U některých

z těchto lidí nakonec může dojít ještě k dalšímu posunu, od „nevadí“ k „já chci“. To je začátek možného postoje víry. „Když dojde k tomuto přechodu,“ dodává J. Stuchlý, „k tomuto osobnímu zájmu (já chci), je možné začít předkládat vědomosti, nauku, protože ten člověk je ve fázi, že se chce něco víc dozvědět, a tehdy také začíná působit Duch svatý.“

Všechny uvedené přístupy si uvědomují, že naše víra a postoje k ní se během života mění, i tehdy, když je člověk dospělý. Aby víra zůstala živá, nesmí se zastavit u předcházejícího stadia, ale musí být stále otevřená vůči budoucnosti, vnímavá na Boží slovo a na působení Božího Ducha.

Petr Havlíček SJ

Bohemia Jesuitica 1556–2006

Praha, Karolinum 2010. ISBN 978-80-246-1755-8

Dvousvazkový sborník z mezinárodní vědecké konference u příležitosti 450. výročí příchodu jezuitů do Čech

- *Ignác z Loyoly a jeho spiritualita*
- *Historie jezuitů v Čechách*
- *Jezuitské školství*
- *Duchovní správa a misie jezuitů*
- *Jezuitská filozofie*
- *Jezuité v přírodních vědách a matematice*
- *Literatura a rétorika jezuitů*
- *Jezuitské divadlo v Čechách*
- *Hudba u jezuitů*
- *Výtvarné umění a architektura jezuitského řádu*

Lze objednat na <http://cupress.cuni.cz/>

Patnáct let Refugia

Nakladatelství Refugium Velehrad-Roma vzniklo v roce 1995 jako součást činnosti Centra Aletti v Olomouci. Svým čtenářům nabízí rozsáhlé bohatství duchovních evropských tradic Západu i Východu a reflektuje také dědictví ignaciánské spirituality. Letos oslavilo patnácté výročí od svého založení a během doby své existence už vydalo více než 250 titulů.

„Pokud nakladatelství vytrvá deset roků, ber ho vážně, něco už za sebou mají,“ říkával prý profesor Neufeld, někdejší šéfredaktor *Zeitschrift für Katholische Theologie*. „Patnáct let každodenního života je tedy velká historie,“ dodává k Neufeldově výroku olomoucký jezuita Michal Altrichter. Podle jeho slov je minulost nakladatelství ve znamení mnoho-
vrstevnatého setkání: setkání spolupracovníků mezi sebou, s vnějšími institucemi, s akademickými grémii, ale v neposlední řadě i s jednotlivými čtenáři. „Považuji za pěkné to, že se za celou tu dobu vytvořila rozsáhlá čtenářská obec,“ raduje se Altrichter.

Těší jej i to, že se postupně vyprofilovaly ediční řady, a to často i díky svým vyhraněným titulům. To proto, že třeba Studijní texty se prý nebojí experimentovat. Zároveň Altrichter oceňuje, že je mezi českými čtenáři stále velký hlad po původních spirituálních pramenech. I proto se na-

kladatelství rozhodlo vydat spisy takových jezuitských klasiků, jako je Lallemand, Caussade anebo z modernějších Teilhard de Chardin, který čtenáře stále oslovuje.

„Těšíme se na kompletní vydání famózní Filokalie a mnohasvazkových dějin filozofie jezuitu Frederika Coplestona,“ spřádá své smělé plány olomoucký jezuita a jedním dechem dodává: „Těší nás, že nám čtenáři píší své ohlasy z četby.“

Malý tým spolupracovníků

Nakladatelství by ovšem nemohlo fungovat bez pracovitých a činorodých spolupracovníků. K nim téměř od začátku patřila i Luisa Karczubová. „Z široké nádeničiny nakladatelství se mě týká především redaktorská práce, a to je široký komplex činností. Tato práce rozšiřuje kapacitu v dalších oblastech, je důležitá například pro výuku na teologické fakultě,“ popisuje svou práci mladá teoložka, které tato spolupráce prý dává především „tvůrčivou realizaci“.

Olomoucký tým by se neobešel ani bez Tomáše Karczuba. Ten koordinuje veškeré provozní tendence, které se v nakladatelství objevují. Obsahují vše, od jednotlivých fází vydávání knižního titulu až ke komunikaci se čtenáři a firmami, s tiskem, distributory i ošetření rozsáhlé administrativy. „Já sám přirozeně inklinuji k zalamování knižních titulů a konečné typografické práci s tím spojené. Za spolupráci jsem vděčný, vnímám svoji činnost v širším rozsahu, jako inspirativní prostředí, které oboha-

cuje celou moji rodinu. Jedním slovem: vděčnost za přátelství,“ vysvětluje.

K jeho patnáctým narozeninám by Tomáš Karczub Refugiu rád popřál „radost z vydaných titulů a vděčnost za sympatizující čtenáře.“ A Luisa Karczubová k tomu hned dodává ještě další přání: „Aby si udrželo profil, který nepodléhá líbivosti momentálních společenských nálad, a zůstalo i nadále v náročné nekomerčnosti nezastupitelné.“

Jan Regner SJ

(Foto archiv)

Jsem metropolitní člověk

Kdo ho potká, lehko se nechá nakazit jeho energií a optimistickým přístupem k životu. Vystudovaný chemik a konvertita, po svém vysvěcení a sérii bohoslužeb v Česku, absolvoval první kněžskou praxi nedaleko od „továrny na sny“ v Hollywoodu. Nyní dokončuje své studium teologie v Berkeley, připravuje svou licenciátní práci o spiritualitě ve filmu, chystá se na svou druhou cestu do Indie a věnuje se fotografování. Navazujeme tedy na tradici našeho bulletinu a našim čtenářům představíme mladého novokněze Petra Vacíka.

Petre, vyrůstal jsi v Rumburku a v Praze. Čím bylo pro tebe toto životní údobí důležité?

Být formován dvěma styly života bylo pro mě důležité už od počátku. Vždy jsem měl možnost žít někde ve městě, ale také často odjíždět na venkov. Cítil jsem se doma na Hradčanech i v lese, na Václaváku i na dvorku u prarodičů, kde jsme se starali o zvířata. Hodně jsem se naučil od přírody.

Když jsi v Praze studoval na střední škole, konvertoval jsi a přijal křest. Co a jak tě k víře přivedlo?

Byl to delší proces. Neznal jsem žádné křesťany. Byla to Praha, kdo mě vychoval... To město se svou koncentrací kultury, ze které dýchá křesťanství na každém kroku, mě dovedlo k nutnosti se rozhodnout. Učinil jsem své rozhodnutí na základě déletrvajících duchovních zkušeností plně protikladů.

V Praze jsi již zůstal a absolvoval jsi zde studium analytické a environmentální chemie na Vysoké škole chemicko-technologické. Chodil jsi do studentského kostela Nejsvětějšího Salvátora. Jak na tyto roky vzpomínáš?

Během hledání na střední škole jsem mnohé našel v liturgii a inteligentních kázáních u dominikánů u sv. Jiljí. U Salvátora jsem prošel přípravou ke křtu a po křtu jsem tam zůstal. Naučil jsem se tam mnoha věcem díky Tomáši Halíkovi a plodnému prostředí plnému výzev. Víkendy jsem trávil na venkově, stále více se ze mě ale stával metropolitní typ člověka.

V této době se také zrodilo tvé povolání do jezuitského řádu. Jak ses o jezuitách dozvěděl a čím tě právě tento řád zaujal?

Jezuité z celého světa si v Praze podávali dveře a většinou se mi zdáli být lidmi, kteří žijí plný život v prostotě a velkorysosti pro druhé. Imponovala mi ale také dominikánská spiritualita a chtěl jsem být dominikánem. Četl jsem Ignáce, obdivoval benediktiny a nakonec ve mně převládla touha prožít svůj život v prostoru jezuitského řádu.

Po noviciátě jsi studoval filozofii v Mnichově na Hochschule für Philosophie, na škole, která ostatně má nejen v Německu velmi dobrou pověst. Jak ti toto prostředí vyhovovalo?

Velmi. Bylo to prostředí, které jsem očekával, že najdu, když jsem vstupoval do řádu. Mezinárodní, metropolitní, inteligentní. A především duchovně zdravé a plodné. Na chemii nám říkali, že většinu věcí po škole zapomeneme, ale zůstane nám prý inženýrské a analytické myšlení. A bylo tomu obdobně i po filozofii.

Petr Vacík (vlevo) s biskupem V. Malým a otci T. Halíkem a F. Hylmarem SJ při mši svěcení
(Foto Hana Rysová)

V následujících letech před studiem teologie ses učil dávat duchovní cvičení. Čím tě oslovil Lassallův exerciční dům ve švýcarském Bad Schönbrunnu, kde jsi získal první zkušenosti v této oblasti?

Bylo to nesmírně intenzivní období duchovního poznávání a učení se od mistrů, kteří doprovází ostatní na jejich duchovních cestách. Každý dává exercicie jiné a jinak. A každému pomáhá něco jiného. Také jsem tam mohl prohloubit své setkání se zenem, velmi svérázným druhem meditace a kultury. Se zenem jsem se setkal už u Salvátora, v Bad Schönbrunnu to ale bylo intenzivnější.

V té době ses začal také více zabývat fotografií. Jak ses k fotografování dostal a co tě na něm baví?

Obdivoval jsem vždy fotografie mého dědečka. Mnohem později jsem ale odpověděl na výzvu jednoho profesora filozofie v Mnichově, který mě přesvědčil, že se musím rozvíjet. Zabralo mi několik let zvládnout seriózněji základní techniky hlavně klasické fotografie. Pak jsem začal objevovat, jak fotografické vidění souvisí s kontemplací a jak „dívání se“ člověka mocně proměňuje. Fotografie je pro mě duchovním cvičením, jedním z nejdůležitějších.

Dáváním duchovních cvičení ses zabýval i jako pastorační asistent v Akademické farnosti Praha. Čím tě toto období obohatilo?

Mohl jsem vyzkoušet to, co jsem se naučil ve Švýcarsku. Také jsem se snažil to upravit pro české prostředí. Je to velká radost a čest, moci doprovázet ostatní na jejich cestě v modlitbě, meditaci a kontemplaci.

Na menších projektech jsi spolupracoval s Českou televizí a v roce 2006 jsi odešel do Říma, kde jsi krátce pracoval i ve Vatikánském rozhlasu. Láká tě mediální práce i do budoucna?

Byli a jsou to spíše lidé z médií, kdo nás k té práci lákají a přemlouvají. Beru to jako výzvu. Na mnoha věcech jsem pracoval s tebou. Myslím, že jsme oba udělali tutéž zkušenost, totiž, že této výzvě nelze říct ono pohodlné „ne“.

Teologii jsi absolvoval na Papežské Gregoriánské Univerzitě a v Římě jsi také byl vloni vysvěcen na jáhna. Vzpomínáš rád na léta strávená ve Věčném městě?

Velmi rád. Řím má své velké přednosti a samozřejmě i nějaké ty nevýhody. Obojí se dá použít k růstu. Gregoriana dává dobrý základ všeobecné teologie a zkušenost skutečně mezinárodního prostředí. Poznal jsem tam opět další skvělé lidi a naučil se další jazyk. Řím i Vatikán také člověk vidí a chápe jinak, když se po pár letech zkušeností vrátí domů. I když domů to vlastně ještě nebylo...

Nu ano, od léta roku 2009 žiješ v kalifornském Berkeley a pokračuješ ve studiu teologie na Graduate Theological Union. Když srovnáš studium v USA s předchozím studiem, čím je to současné prostředí specifické?

Americká kultura je v mnohém velmi odlišná od toho, na co jsem byl zvyklý v Evropě. Pro mne je nejmarkantnějším rozdílem fakt, jak explicitně a zpříma se tu ke všemu přistupuje. Velmi se to projevuje i na jazyce, kterým se tu mluví o Bohu. Já jsem spíše typ implicitní a považuji to za „evropské“. Pro mne je každý řádek tohoto rozhovoru o Bohu. Ale Američan by byl mnohem méně zdráhavý nechat Boha a své vlastní pocity hrát, i gramaticky, hlavní ro-

Při primiční bohoslužbě
(Foto Martin Staněk)

li. Studium je tu méně založené na přednáškách profesorů a více na osobním studiu a reflexi studentů. A jsou k tomu tady ideální podmínky. Katolická církev je tu otevřenější než v Evropě. Hlavně v menších věcech. Jeden příklad za všechny: Za poslední rok jsem tu nezažil ani jednu bohoslužbu, kde by se všem nepodávalo pod obojí napitím z kalicha, a to i v případě, kdy přijímajících jsou stovky.

Tvoje specializace by měla být spiritualita ve filmu. Víš už, jaké bude téma tvé licenciátní práce?

Dobrý film mluví o člověku a o Bohu, aniž by si je bezpodmínečně bral do úst, což prohlubuje kontemplativní přístup a otvírá cestu k nacházení Boha ve všech věcech. Téma

práce se ale teprve rodí. Zřejmě bude založen na díle režiséra, filozofa a profesora Terrence Malicka. Realita mě nějak do toho, abych se seriózně zabýval filmem, pozvala a dotlačila. Film je médium a umění, které v době Ignácově neexistovalo. V dnešní době nemůže ten, kdo chce pochopit současnou společnost, film ignorovat. Také spolu dáváme občas filmové exercicie, takže víš, jaké plody to přináší na poli spirituality.

Nedávno jsi byl v Praze vysvěcen na kněze. Co pro tebe osobně kněžství znamená?

Kněz je obyčejný člověk s neobyčejným posláním – totiž stavět mosty a starat se o ně spolu s ostatními. A dělá to po příkladu Ježíše Krista a v jednotě s ním.

Nyní jsi měl možnost krátký čas působit jako kněz v Hollywoodu. Podělíš se s námi o zkušenosti z této netradiční pastorační praxe?

Hollywood je bájně město. Neexistuje. Nebo je to spíše stav mysli, jak tu říkají. Lidé, kteří v této okrajové čtvrti Los Angeles žijí, jsou obyčejní a skvělí lidé. Jen jsou často nuceni něco předstírat. Hollywood je jedna velká scéna; připomíná to Vatikán. Mnozí si to uvědomují a mnozí tím trpí. Jiní si to užívají. Panuje tu ale tvrdá konkurence. Ve filmovém a televizním průmyslu tu pracuje kdekdo. Většina lidí, které potkáš na ulici nebo v kostele, jsou střední nebo chudší vrstva složená z mnoha imigrantů. Vyšší třída žije v totálním soukromí za mnohametrovými živými ploty. Všichni jsou tu vlastně imigranti. Před sto lety se v Hollywoodu pásly ovce. Dokonce jsem tu poznal jednu paní z Ústí nad Labem, která bydlí tady v Beverly Hills. Pracoval jsem tehdy ve farnosti, v sociálním centru pro bezdomovce, a scházel jsem se s místními lidmi. Strávil jsem tu pět týdnů obklopen denně spoustou nejrozmanitějších lidí, od bezdomovců po herce, a hodně jsem se od nich naučil. Chtějí si mě tady nechat, ale říkám jim, že na mne v Čechách čekáte...

To je pravda. Doufám, že jim to budeš říkat i nadále. Mimochoodem, z USA do České republiky by ses měl vrátit v létě roku 2011. Do jaké činnosti bys rád po svém návratu investoval své síly?

Do té, kterou společně rozlišíme jako nejplodnější. Pár věcí už se delší dobu rýsuje.

Rozhovor připravil Jan Regner SJ

Jezuité v dnešní Číně

Letos si připomínáme čtyřsté výročí úmrtí jezuitského misionáře Mattea Ricciho v čínském Pekingu. Katolická církev začala znovu zkoumat jeho život a ctnosti v naději, že bude svatořečen. Také mnoho lidí v Číně i tamní vláda dávají najevo, že si jeho osobnosti i životního díla váží. Při té příležitosti se často objevuje otázka: Jsou jezuité ještě v Číně přítomni? Následující článek na tuto otázku stručně odpovídá.

Čínská provincie Tovaryšstva Ježíšova byla znovu založena před několika desetiletími a zahrnuje pevninskou Čínu, Macao, Hongkong a Tchaj-wan. Tři z těchto čtyř regionů dnes náleží k Číně (Čínské lidové republice), i když mají rozdílné politické systémy. Také Tchaj-wan se oficiálně jmenuje Čínská republika. Tovaryšstvo respektuje tuto složitou skutečnost a politicky se v ní neangažuje. Vedení provincie se nachází v Macau, malém prostoru o zhruba 32 km² a 500 tisících obyvatel (s 30 miliony turistů ročně), kde bylo první jezuitské působiště už v 16. století.

Práce na poli výchovy

V roce 1998 založil v hlavním městě pater Ron Anton SJ ve spolupráci s Fordham University Pekingské centrum (*The Beijing Center*). Jedná se o kulturní a jazykové centrum, které je součástí Pekingské univerzity. Zde mohou studenti z vnitrozemí

i ze zámorí studovat kultury, řeči a dějiny této země. Většinu kurzů vedou přední čínští univerzitní profesori. Centrum je dobrým příkladem toho, o co jezuité v oblasti výchovy usilují: o vynikající vzdělání a porozumění pro jiné kultury.

Plakát výstavy o M. Ricci v Muzeu umění v Macau (Repro archiv)

V roce 2005 založil švýcarský jezuita P. Stephan Rothlin SJ rovněž v Pekingu Centrum pro etiku mezinárodního obchodu a ekonomiku (*Center for International Business Ethics and Economics*). V kurzech a publikacích spolu s předními ekonomy a podnikateli diskutuje o křesťanském sociálním učení, díky čemuž se povědomí o hospodářské etice rozvíjí a rozšiřuje. Knihy Stephana Rothlina SJ jsou v Číně bestsellery a jeho semináře o etice jsou ustavičně obsazené. Ve spolupráci s čínskými jezuitou organizuje také misijní činnost v rozličných provinciích Číny.

Sociální úkoly

Další oblastí velkého zájmu Tovaryšstva je sociální práce. Otec Luis Ruiz SJ na konci 80. let minulého století založil *Casa Ricci Social Service*, službu, která se stará o leprostanice v Číně, Vietnamu a Myanmaru. Vedle léčby a uspořádání vnějších životních podmínek nabízí postiženým rodinám také pomoc, aby se staly hospodářsky soběstačnými. Dalším náležitým úkolem jsou pro Casa Ricci pacienti HIV pozitivní a nemocní AIDS, kteří vedle nemoci často trpí odsunutím na okraj společnosti. V posledních letech zde jezuité spolupracují s čínskými a zahraničními organizacemi, díky čemuž se postiženým dostalo životního zájmu i láskyplného ošetření. Tato služ-

ba je navenek velmi nenápadná a mnoho lidí o ní neví, je ale velmi účinná.

Ignaciánské exercicie

Jezuitům velmi leží na srdci také péče o „duchovní zdraví“ čínských kněží a řádových sester. Čínští katolíci, kteří své studium absolvovali v zahraničí, přicházejí často do kontaktu s ignaciánskými exerciciemi a považují zejména jejich osmidenní formu za velmi přínosnou. Důraz na osobní vztah k Ježíši, který exercicie nabízejí, je pro ně samotné i pro jejich pozdější pastorační činnost v Číně významným obohacením.

Sdělovací prostředky

Řada publikací určených čínským katolíkům (knihy liturgické, teologické i o duchovním životě) je vydávána jezuitou a jejich spolupracovníky v Hongkongu a Tchaj-wanu. Mnohé z nich byly také uveřejněny v Číně dvěma místními katolickými nakladatelstvími. Těsné přátelství mezi mediálním zařízením tchajwanských jezuitů (*Kuangchi Program Service*) a jednou čínskou televizní a filmovou společností vedlo ke vzniku profesionálních dokumentárních filmů o rozličných náboženských tématech, jako např. o misionářích v Číně. Tyto filmy byly vysílány po celé zemi, čímž se dostaly k milionům diváků a pomohly pozitivním způsobem představit přínos katolické církve v Číně a hodnotu mezikulturního a mezináboženského dialogu.

Ricciho institut

Tovaryšstvo Ježíšovo vede v Paříži, San Franciscu, Taipei a Macau čtyři instituty Mattea Ricciho, které podporují Čínu a čínské intelektuály. *Ricci Institute* v Macau pořádá každoročně mezinárodní sympozium, kterého se účastní i čínští akademici. Tentýž institut zveřejňuje čtvrtletně časopis *Chinese Cross Currents* s příspěvky od čínských i zahraničních jezuitů činných v oblasti vzdělání. Každý článek je vytištěn v angličtině a čínštině, aby byl usnadněn vzájemný dialog.

Řád bez právního základu

Práce jezuitů má však svá omezení. V dnešní Číně totiž nemají mužské řeholní kongregace žádný právní základ existence. Vykonaávat pastorační službu je dovoleno jen diecézním kněžím čínské národnosti. I když Tovaryšstvo Ježíšovo usiluje o právní uznání své existence v Číně a chtělo by veřejně podporovat rozvoj této země i tamní církve, akceptuje danou skutečnost a je připraveno žít s veškerými omezeními, která taková situace přináší.

Louis Gendron SJ

Z bulletinu rakouských jezuitů *Jesuiten* 2/2010
přeložil a upravil Petr Havlíček SJ

Čtvrtletník *Chinese Cross Currents* vydává jezuitský institut M. Ricciho v Macau
(Foto archiv)

Východní tovaryš z Francie

Na Velehradě se v závěru 20. let 20. století objevila impozantní osobnost francouzského jezuita P. Charlese Bourgeoise SJ, která učarovala mladým studentům velehradského gymnázia. Pojďme si tedy tuto mimořádnou osobnost Tovařšstva Ježíšova blíže představit.

(Dokončení z minulého čísla)

S Velehradem se P. Bourgeois rozloučil v roce 1932 na VI. unionistickém kongrese, kde přednesl zprávu o misiích mezi pravoslavnými křesťany. V témže roce se rozhodl být blíže Rusku, které jej stále přitahovalo. Vzhledem k tomu, že tuto zemi decimoval komunismus, zakotvil v roce 1932 v Estonsku, které bylo v letech 1918–1940 suverénním státem. Bourgeois začal působit v městě Narva (severovýchodní cíp Estonska), kde zřídil „východní kapli“. Zde přicházel do kontaktu s pravoslavnými křesťany, kteří mu ovšem nebyli příznivě nakloněni. Katolíci zde byli v menšině. Sám Bourgeois uvádí: „Bylo nás v Estonsku tucet kněží s devíti farami a asi 4000 katolíků různých národností, především polské. Kněží byli kapucíni a jezuité.“ Ne všem kněžím se dařilo osvojit si jazyk a především mentalitu Estonců. Otcí Vasiliji se to však s Boží pomocí dařilo. Jestliže nebyl příliš

úspěšný v úsilí o církevní jednotu při kontaktu s pravoslavnými, lze ocenit jeho podíl na rozvoji katolicizmu v Estonsku. Využil k tomu to, co mohl nabídnout občanské společnosti. V kulturních centrech se snažil Estoncům zprostředkovat francouzskou kulturu, přednášel filozofii (např. v roce 1939 přednášel v Centru pro francouzská studia v Tallinnu na téma Člověk a jeho emancipace ve francouzském myšlení), což bylo velmi vítáno estonskou inteligencí. Působil však také mezi venkovany. Udržoval kontakt se svou vlastí, kde publikoval velké množství článků. Kromě líčení náboženských poměrů v Estonsku a okolních zemích to byly zejména příspěvky na témata jednoty církve, vztah mezi vědou a vírou a povolání ke kněžství. V závěru svého působení v Narvě se vypravil do Československa a zúčastnil se zde VII. unionistického kongresu konaného na Velehradě ve dnech 15.–19. července 1936. Bourgeois zde v před-

P. Charles Bourgeois SJ
(Repro archiv autora)

násce hovořil o svém působení v Estonsku a v jejím závěru připojil česky tuto poznámku: „Budiž mně dovoleno nakonec vyjádřiti, jakými díky jsem právě vám zavázán za ta léta, která jsem strávil u vás na Velehradě a na Moravě: Když jsem v krutých zkouškách v dalekém Estonsku takřka ztrácel naději, tehdy to byla vzpomínka na sv. Cyrila a Metoděje, vaše otce, která mně dodávala důvěry, síly a lásky k práci pro Unii.“

Během několikaměsíčního pobytu v Československu pozval Bourgeois k misijní práci v Estonsku řeholnice z přerovského kláštera Kongregace sester Neposkvrněného početí Panny Marie III. řádu svatého Františka (školské sestry). Do Estonska odces-

tovalo v září 1936 celkem sedm sester, z nichž čtyři působily v Tartu jako učitelky v mateřské školce a v soukromé charitní službě jako ambulantní ošetřovatelky.

V letech 1936–1941 působil otec Vasilij ve vesnici Esna (zhruba uprostřed Estonska), kde koupil pozemek a stavěl zde sanatorium. Zde spolupracoval s anglickým knězem vých. odního obřadu P. Milnerem, holandským klerikem Baetenem a polským bratrem Kanskim. Po vypuknutí druhé světové války byl Bourgeois požádán biskupem Profitlichem, aby převzal uprázdněnou faru v univerzitním městě Tartu na jihovýchodě Estonska. Zde dostal Bourgeois povolení biritualizmu.

Na základě tzv. tajného dodatku paktu Ribbentrop-Molotov uzavřeného mezi Sovětským svazem a nacistickým Německem bylo Estonsko v červnu 1940 obsazeno sovětskými vojsky a bylo připojeno k SSSR. Těžké represe (popravy, deportace) se Bourgeoise přímo nedotkly. Utrpení, které kolem sebe viděl, mu ovšem dalo nahlédnout „odvrácenou stranu současného Ruska“, ke kterému celoživotně tíhnul. Ve svých pamětech neopomenul zmínit, že sovětské represe se nedaly srovnat s následnou okupací Estonska německou Třetí říší v letech 1941–1944. V červnu 1942 byl nicméně Bourgeois zatčen nacisty, kterým byla podezřelá jeho „provýchodní“ orientace a jeho ang-

lická korespondence. Těžké období dvouletého věznění na samotce mu pomohly přežít tři školské sestry, které setrvaly v Estonsku a na vlastní riziko jej zásobovaly potravinami. Na svobodu se dostal 20. 9. 1944 poté, co bylo Estonsko „osvobozeno“ (na 46 let) Rudou armádou. Vyžádal si z francouzského velvyslanectví pas, a tak mohl odcestovat do Moskvy. Domníval se, že zde bude moci působit jako kněz mezi moskevskými katolíky, byl však ze Sovětského svazu vyhoštěn. Po svém návratu do Francie v dubnu 1946 vydal svědectví o věrnosti a vytrvalosti těchto

křesťanů: „Miloval jsem vždy tolik ruský lid, a od té doby, co jsem jej poznal v Moskvě a okolí, miluji jej ještě více.“ Vyjádřil také přání, aby mohl ještě jednou spatřit Velehrad. Ze své domoviny se však překvapivě vydal na další misie zcela opačným směrem – do Brazílie. Zde náhle zemřel na cestě do Sao Paula dne 18. dubna 1963.

Otec Vasilij se dožil svolání 2. vatikánského koncilu, který oficiálně vyhlásil to, co tento „východní tovaryš“ svým působením celoživotně předznamenával.

Petr Hudec

Účastníci VII. unionistického kongresu na Velehradě v r. 1936, P. Bourgeois v horní řadě uprostřed (označen šipkou)
(Foto archiv farnosti Velehrad)

Objevit uzdravujícího Boha

Již druhé, přepracované vydání knihy profesora pastorální psychologie a náboženské pedagogiky Karla Frielingsdorfa si rozhodně zaslouží naši pozornost. Znamý německý jezuita a psychoterapeut upozorňuje v této studii na to, že mnoho křesťanů, laiků, ale dokonce i kněží a řeholníků vyznává navenek Boha jako dobrého pastýře a milujícího otce, ale v nitru jsou šířeni úzkostí a falešnými pocity viny.

Odtud vycházejí jejich démonické a falešné představy o Bohu, obrazy Boha, které jsou ze strachu potlačovány. Není proto jednoduché se s tímto zdánlivě nebezpečným Bohem vypořádat. Člověk má proto tendenci potlačit své životní zkušenosti, což může vést k vážným poruchám a onemocnění a následně bránit víře, která zdravého člověka obvykle osvobozuje a vede k plnému životu.

Frielingsdorf využívá mnoha příkladů, aby poměrně srozumitelně vyložil důsledky a účinky těchto falešných představ o Bohu. Na základě svých dlouholetých terapeutických zkušeností pak nabízí způsob, jak mohou být demaskovány a pokud možno překonány. Používá přitom

Karl Frielingsdorf
Falešné představy o Bohu

Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří
 2010, 191 s.
 ISBN 978-80-7195-393-7

více různých přístupů, především poznatky z tvarové psychologie (*Gestaltpsychologie*), a snaží se najít klíčovou pozici či klíčové slovo. Autor knihy přesvědčivě ukazuje, že teprve tehdy, když se člověku podaří zpracovat potlačené negativní zkušenosti, je možné se přiblížit k uzdravujícím představám Boha, jak nám ho zjevuje Bible. Frielingsdorf přitom někdy jako by autorsky trochu váhal mezi populárně-naučnou publikací a odbornou monografií. Přesto je kniha velmi cennou pomůckou nejen pro osoby činné v katechezi, ale i běžné věřící.

Jan Regner SJ

Dopisy

Reakce na úvodník P. Jana Rybáře Katedrála a evangelium, který byl uveřejněn ve druhém letošním čísle bulletinu.

Přestože se s obsahem článku víceméně ztotožňuji, musím patera Rybáře trochu poopravit. Současný stav celého sporu totiž ze strany církve vyústil do stejného „evangelního scénáře“, o jakém se v článku zmiňuje. Církev sice nádvkem ke katedrále Národní galerii nenabídla arcibiskupský palác na Hradčanech, ale Správě pražského hradu (a potažmo celému lidu) např. kostel Všech svatých, budovu Metropolitní kapituly u sv. Víta, Václava a Vojtěcha, Vikárku a další kanovnické domy (na které si „český národ“ nemůže dělat zdaleka tak morální nároky vlastnictví jako na samotnou katedrálu). Soudní spor o katedrálu totiž zahrnoval zároveň i tyto objekty. Škoda jen, že toho církve patřičně „marketingově“ nevyužila v médiích. Mohla si tak polepšit své image v očích české veřejnosti. „Bomba“, kterou P. Rybář v článku zmiňuje jako zbožné přání, se tak již stala skutečností, ale skoro nikdo o ní neví, protože patřičně mediálně „nevybuchla“. :-)

*Jan Severa
Brno*

Web bulletinu Jezuité
obsahuje archiv
starších čísel
od ročníku 1999

<http://www.jesuit.cz/bulletin>

Zprávy

Praha

■ Z rozhodnutí generálního představeného Adolfa Nicoláse bude českým provinciálem i nadále František Hylmar. Již na začátku května měl po něm převzít úřad provinčního představeného českých jezuitů Jan Adamík. Ovšem brzy poté, co z Říma přišlo jeho jmenování, se ukázalo, že ze zdravotních důvodů nebude reálné, aby se této funkce ujal. František Hylmar bude ve službě provinciála pokračovat do té doby, než bude jmenován jeho nástupce. Podle slov asistenta generálního představeného Adama Žaka lze pro tuto chvíli počítat s prodloužením úřadu na následující dva až tři roky.

■ Na začátku září navštívil krátce českou metropoli nový představený indické jezuitské provincie Karnátaka P. Francis Serrao SJ. Mimo jiné se setkal i s českým provinciálem Františkem Hylmarem a s prezidentem Arcidiecézní charity Praha Vojtěchem Eliášem. Při té příležitosti představil projekt zcela nové jezuitské misijní stanice ve městě Gulbarga a hledal partnery, kteří by tento projekt mohli finančně podpořit.

Budkovice

■ Na louce v Budkovicích nedaleko Ivančic u Brna se opět konaly tradič-

ní středověké tábory. Od 1. července do 20. srpna pořádali čeští jezuité celkem pět turnusů. Tři z nich byly určeny pro nováčky, dva pak pro veterány, tedy pro ty, kteří v předchozích letech už absolvovali alespoň jeden z rytířských táborů. Celkem do Budkovic letos přijelo na 120 chlapců, nejčastěji ve věku od 10 do 15 let. I díky štědrosti sponzorů se v minulosti podařilo dokoupit další stany, a tak na tábory pro veterány může nyní přijet okolo 30 mladých rytířů.

Děčín

■ Poněkud netradičně stmelovacím a projektovým týdnem na Slovensku zahájila škola Nativity další školní rok. Akce se konala od 1. do 11. září a její náplní byly především turistické výlety po okolí Ružomberka. Do nového školního roku škola přijala 12 dětí do šesté třídy a dvě děti do sedmého a osmého ročníku. Chystá se také výstavba nové budovy školy.

Olomouc

■ Jezuitský kardinál Tomáš Špidlík dostal in memoriam cenu Františka Palackého, nejvyšší ocenění olomoucké univerzity. Udělil mu ji rektor Miroslav Kašlán za vynikající výsledky tvůrčí činnosti na poli vědy a kultury. Cenu převzal představený českých jezuitů František Hylmar.

Slavnostní předání proběhlo ve středu 23. června v 11 hodin ve slavnostním sále Arcibiskupství olomouckého.

Velehrad

■ Jezuita Josef Koláček převzal v závěru slavnostní bohoslužby v pondělí 5. července na Velehradě ocenění od českých biskupů. Pamětní medaile České biskupské konference mu byla udělena za dlouholeté působení v české sekci Vatikánského rozhlasu a za literární a publicistickou činnost.

Řím

■ Papež Benedikt XVI. jmenoval 28. července slovenského jezuitského ex-provinciála P. Jána Ďačoka SJ teologem Apoštolské penitencierie. Bývalý představený slovenských jezuitů v současné době přednáší morální teologii na Gregoriánské univerzitě v Římě. Apoštolská penitencierie je jeden ze tří soudních tribunálů Římské kurie, který rozhoduje především o otázkách týkajících se svátosti smíření. Jeho hlavním úkolem je rozhodovat o těch odvoláních či zproštěních církevních trestů, které podle kanonického práva spadají do gesce Svatého otce, či dispensovat od těch překážek udělení svátostí, jejichž prominutí je vymezeno Svatému stolci.

Moskva

■ 4.–10. července byl P. generál na návštěvě ruského regionu SJ. Návštěva začala v Novosibirsku, kde se

zúčastnil setkání tamních jezuitů. Pro P. Nicoláse bylo příležitostí lépe poznat problémy regionu a dát vhodné orientační body pro budoucnost. Jde o velmi důležité shromáždění, protože je první v regionu od jeho zřízení a koná se po bolestných událostech, které jej postihly, totiž po zavraždění dvou otců P. Otto Messnera a P. Victora Betancourta na konci října 2008.

Uppsala

■ Švédsko má první katolickou univerzitní instituci od časů reformace. Slavnostní inauguraci předsedal 4. září v Uppsale generální představený jezuitského řádu P. Adolfo Nicolás. Nový školský institut nese jméno kardinála Newmana, který byl nedávno blahověčen, a nabízí bakalářské studium filozofie a teologie. Připraveny jsou ale také kurzy literatury, umění a hudby a počítá se se zavedením dálkového studia. Rektorem nové školy je jezuita P. Philip Geister. Oficiální působení jezuitského řádu bylo ve Švédsku povoleno teprve v 70. letech minulého století.

Ankara

■ V Turecku se 3. července konala primiční mše svatá prvního tureckého jezuitu otce Antuana Ilgita. Jezuitský novokněz byl vysvěcen v sobotu 26. června v Římě a první bohoslužbu se vydal sloužit do své rodné vlasti. Malou křesťanskou komunitu v Ankaře tvoří jen asi stovka

ze šesti milionů obyvatel turecké metropole a jsou v ní křesťané různých vyznání.

Kanada

■ Loyola High School vedená jezuitu může svobodně učit etice na základě víry. Soudce v Québecu uznal, že směrnice uložené škole vládou porušovaly náboženskou svobodu. Podle vládní směrnice měla škola učit kurz etiky a náboženské kultury laicistickým způsobem. Otázka se stala předmětem vášnivé debaty. Předseda vlády Jean Charest po rozsudku prohlásil, že se odvolá. Vedení školy vydalo 18. června prohlášení, v němž zdůrazňuje, že rozsudek, s nímž jsou spokojeni, nemusí být vysvětlován jako vítězství školy a jako porážka vlády.

Kolumbie

■ 12. května bylo otevřeno nové sídlo koleje San José v Barranquilla v Kolumbii. Kampus byl zbudován podle parametrů „zelené stavby“, schvále-

ného podle systému LEED (*Leadership in Energy and Environment Design*). Je to první kolej SJ v Latinské Americe schválená jako „zelená kolej“ a je považována za průkopnickou. Stavba byla dokončena v květnu.

Šanghaj

■ Čínská provincie jezuitského řádu chová naději, že spolu se slavným italským misionářem Matteo Riccim by mohl být blahověčen i Paul Xu Guangqi, jeho blízký spolupracovník a první katolík narozený v Šanghaji. „Bylo by to nejen v linii současného trendu spolupráce mezi kněžími a laiky, nýbrž i podnětem pro mladé Číňany, kteří uvažují o řeholním povolání a snad i o vstupu do Tovaryšstva Ježíšova,“ prohlásil P. Louis Gendron, provinciál čínských jezuitů. Byl by to vzácný případ v dějinách církve, že zahraniční misionář a jeho místní spolupracovník jsou společně prohlášeni za svaté.

Jubilea

P. Jan Pospíšil	Praha	19. 11.	60 let kněžství
P. Vladimír Richter	Innsbruck	9. 10.	55 let kněžství
P. Vladimír Richter	Innsbruck	27. 10.	60 let v Tovaryšstvu
P. Vojtěch Suchý	Ružomberok	8. 12.	35 let v Tovaryšstvu
P. Jan Pospíšil	Praha	10. 12.	90 let
P. Petr Kouček	Praha	26. 12.	50 let

Srdečně blahopřejeme

Seznam podporovatelů od 5. června do 31. října 2010

Vít Zajac; P. Jan Kubát, Rožná; Nadace Dobré dílo sester sv. Karla Boromejského, Praha; Josef Reichl, Praha; Vladislav Barták, Praha; Vít Kuběna; Václav Dlapka, Střelice u Brna; Jarmila Zindulková, Blansko; rodina Kovaříkova, Brno; Miloslav Popelka, Jalubí; Bohuslava Pavlů, Brno; Josef Stoklášek, Otrokovice; Ing. Jiří Doležal, Ostrava; Věra Blažková, Břeclav; Ing. Karel Pelikán, Bukovany u Hodonína; Jan Vaněk, Bruntál; MUDr. Milan Pištělák, Letovice; Daniela Frankovičová; Stanislav Tománek, Štítná nad Vláří; Marie Sodomková, Praha; Bohuna Teirin; Římskokatolická farnost Nové Město na Moravě; Alice Šmotková, Praha; Martin Fabrice, Praha; Cyril John, Česká Třebová; Jindřiška Svobodová, Praha; Olga Rubinová; Marie Plíšková; Marie Hrunková, Praha; Pavel Rathouský, Rychnov nad Kněžnou; Anna Palová, Frýdek-Místek; Prof. PhDr. Josef Kolmaš DrSc., Praha; Zasmund Křivánek, Velehrad; RNDr. Jiří Beránek, Rumburk; Ing. Jitka Klimková, Praha; Ludmila Martinková; Pavel Merta; Ing. Ludvík Motyčka, Brno; Ing. František Holešínský, Hodonín; Michaela Hřebíčková, Teplice; Ing. Gerard Jargus, Havířov; P. Václav Tomiczek, Čeladná; Josef Navrátil, Brno; Jan Hruza, Ostravice; Ing. Ivo Rudolf CSc., Kroměříž; MUDr. Milan František Růžička, Kadaň; Ing. Jiří Holík, Šternberk; Miroslav Těra, Trutnov; Marta Hučínová, Praha; Apoštolský exarchát Řeckokatolické církve v ČR, Praha; P. Josef Šik, Brno-Lesná; Vít Ibnal, Bystřice pod Hostýnem; PhDr. Zdena Štěpánková, Boskovice; Sestry CJ, Josefův Důl u Jablonce nad Nisou; Mojmír Trávníček, Nový Hrozenkov; Václav Brich, Kropáčova Vrutice; Emanuel Pačíska, Brno; Mariánská družina Jihlava; Vladimír Pavlík, Ostrava-Hrabová; Marie Pavlů, Brno; Josef Jakubiček, Zlín; Jiří Hájek, Stříbro; Marie Zvoníková, Praha; Vlasta Rabiňáková, Praha; R. U. R. Svaté Voršily VDF; JUDr. Zdeněk Chudoba, Nové Město na Moravě; Klener; Zdeňka Kiszová, Český Těšín; Otakar Regner, Červený Kostelec; Ing. Vojtěch Tomeček, Vnorovy; Jana Křížová, Brno; Zdeněk Doležal; Ladislava Marie Našincová, Ústí nad Labem; Josef Mléčka, Ostrožská Nová Ves; Jaroslava Kalinová, Brno; Pavel Havlíček; Miloslav Kořenský, České Budějovice; Marie Burešová, Brno; Ing. Jindřich Kania, Znojmo; Vanda Ovečková, Ostrava-Poruba; Josef Dušek, Hradec nad Moravicí; Vít Machálek, Pardubice; Česká provincie Congregatio Jesu, Štěkeň; Anna Trtková, Hustopeče; Josef Polnický, Nové Město na Moravě; Milena a Pavel Nováková, Plzeň; manželé Moniakovi, Frýdek-Místek; Jaroslava Doležalová; Jitka Závodná; MUDr. Barbora Jiříčková, Olomouc; Ing. Václav Benda, Brno; Josef Havlát, Velké Němčice; Františka Fišerová, Jihlava; Ing. Antonín Špulák, Červený Kostelec; MUDr. Václav Boček, Písek; Ing. Jiří Thomas, Šilheřovice; Ing. Štefan Richter CSc., Říčany; František Hradil, Prušánky; Karel Gleisner, Mladá Boleslav; Věra Šuranová, Brno; Ludmila Pavelková, Vsetín; Kristina Krupová, Český Těšín; P. Jan Birka, Všetaty; Šamonilovi, Rájec-Jestřebí; Marie Niedermertlová, Příbyslav; Ing. Václav Vinš, Praha; Antonín Malina, Zlín; Emília Rychetská, Praha; Petr Hylmar; Anna Kubíková, Tvrdonice; Ivo Kubíček; Jindřiška Tichá, Český Těšín; Ing. Petr Suza, Lomnice u Tisnova; Alžběta Korpasová, Havířov; Antonín Bartoněk, Brno-Lesná; Vladimír Čuprunov, Praha; Bohuslav Bilavčík, Staré Město u Uherského Hradiště; Alois Juráň, Valašské Meziříčí; Vladimír Ráček, Pardubice; Vratislav Květ; Josef Sýkora, Kroměříž; P. Antonín Duda, Rosice nad Labem; René Lehovec; Václav Sobíšek, Praha; Václav Uhlří, Nové Město na Moravě; Dr. Bernarda Dvořáková, Moravec; Ing. Petr Štolle, Praha; Karel Pažourek, Brno; Farní úřad Jemnice; Martin Snajdar, Zlín; Anna Šcotková, Lidečko; Jan Kunert, Dolní Čermná; MUDr. Jiří Lojda, Praha; Luboš Beneš; Eva Strejnová; Ing. Josef Šedivý, Moravská Nová Ves; František Hradil, Stará Ves; Marie Stloukalová, Brno; Ludvíková, Praha; Milena Šimánková, Praha; Ing. Helena Okamurová; Oldřich Jindra, Velké Meziříčí; MUDr. Markéta Voborská, Stochov; Jaroslava Hartmanová; Pavel Kahoun, Praha; Gertruda Knopová, Opava; P. Jan Pospíšil SJ, Praha; Marie Zachovalová; Dr. Karel Kotyza, Prostějov; Ing. Josef Glos, Brno; František Rous; Zdenka Tichavská, Lichnov u Nového Jičína; MUDr. Jan Kotásek, Dubňany; MUDr. Dagmar Pohunková, Praha; Mirta Parátová, Praha; Jaroslava Jarolímková, Praha; Miloslava Knopová, Praha; Ing. Emílie Kamenská, Frýdek-Místek; Růžena Hylmarová, Hradec Králové; P. Silvester Krémery; Pavla Štěpánová; Marie Vlachová, Velké Meziříčí.

Všem dárcům upřímně děkujeme